

Čestné odznaky a vyznamenania lekárov v období dualizmu
Ehrenzeichen und Auszeichnungen von Ärzten
in der Zeit des Dualismus

Decorations and Awards of Physicians in the Time of Dualism
(1867 – 1918)

Anett Ogoljuk-Berzsenyi, M.A.

7. Medzinárodná faleristická konferencia

7. Internationale phaleristische Konferenz

7th International Phaleristics Conference

24.10.2020

Slovenská faleristická spoločnosť / Slowakische phaleristische Gesellschaft

Slovak phaleritics society / Szlovák falerisztikai társaság

Medizinalwesen / **Lekárstvo**

- wenige Krankenhäuser und Ärzte / **málo nemocníc, lekárov**
- Epidemien: Cholera, Typhus etc. / **epidémie: cholera, týfus atď.**
- Tuberkulose / **tuberkulóza**
- Syphilis / **syphilis**

Modernisierung und Forschung / modernizácia a výskum

ab 1840-er Jahren / od 40. rokov 19. storočia

- Chlorwaschung / umývanie chlórom
- Äthernarkose / narkóza éterom
- Operationen unter Vollnarkose / operácie v celkovej anestézii
- 1876: Gesundheitsgesetz / zdravotnícky zákon
- Konstruktion vom Kanalisationsnetz / výstavba kanalizačnej siete
- Kardiogramm, Röntgen, Blutgefäß-Nähmaschine etc. / kardiogram, röntgen, šijací stroj na krvné cievy atď.

Möglichkeiten der Verleihung von Orden und Ehrenzeichen / možnosti na udeľovanie radov a vyznamenaní

- Kriegen / vojny
- Epidemien / epidémie
- Jubiläum / jubileum
- neue Heilungsmethoden / nové liečebné metódy
- neue Instituten / nové ústavy
- häufig / Leopold-Orden, Orden der Eisernen Krone, Franz-Josephs-Orden / často: Leopoldov rad, Rad železnej koruny, Rad Františka Jozefa

János Balassa (1814-1868)

- Chirurg / [chirurg](#)
- Verwendung von Äthernarkose,
Laryngoskop / [použitie éterovej
anestézie, laryngoskopu](#)
- 1867: Leopold-Orden, Ritterkreuz /
[Leopoldov rad, rytiersky kríž](#)

Endre Kovács-Sebestény (1814-1878)

- Chirurg, St. Rochus Krankenhaus /
chirurg, nemocnica svätého Rochusa
- Bruchooperationen, Nasenchirurgie / operácie zlomenín a nosa
- 1876: Gesundheitsgesetz / zdravotnícky zákon
- 1867: Orden der Eisernen Krone, III. Klasse /
Rad železnej koruny, III. triedy
- 1876: St. Stephans-Orden, Ritterkreuz /
Rad svätého Štefana, rytiersky kríž

József Lenhossék (1818-1888)

- Anatom, Neurologe / [anatóm, neurológ](#)
- 1871: Orden der Eisernen Krone, III. Klasse / [Rad železnej koruny, III. triedy](#)
- 1878: Wasa-Orden, Ritterkreuz / [Rad vázy, rytiersky kríž](#)
- 1879: Italienischer Kronenorden, Ritterkreuz; Hessen Orden Philipp, Ritterkreuz, I. Klasse; Hausorden Albrechts des Bären, Ritterkreuz / [taliansky korunný rád, rytiersky kríž; Hesenský rád Filipa, rytiersky kríž, I. trieda; Domáci rad Albrechta des Bären, rytiersky kríž](#)
- 1880: Orden Karls III., Komturkreuz; Christusorden, Großkreuz-Bruststern / [Rad Karola III., veliteľský kríž; Rad Krista, veľkokrížová náprsná hviezda](#)
- 1884: Orden Isabellas der Katholischen, Komturkreuz; türkisch Medjidie-Orden, III. Klasse; Orden vom Zähringer Löwen, Ritterkreuz; Sächsischer Albrechts-Orden, Komturkreuz / [Rad Isabely Katolíckej, veliteľský kríž; turecký rad Medjidie, III. triedy; Rad Zähringerových levov, rytiersky kríž; saský Albrechtov rad, veliteľský kríž](#)

József Fodor (1843-1901)

- Experte von Mikrobiologie und Immunologie /
Expert v mikrobiológii a v imunológii
- Entwicklung des Medizinalwesens in Budapest /
rozvoj lekárstva v Budapešti
- 1883: Groß-Medaille von Kaiserin Augusta in Berlin /
Veľká medaila cisárovnej Augusty v Berlíne
- 1894: Orden der Eisernen Krone, III. Klasse /
Rad železnej koruny, III. triedy
- 1900: St. Sava-Orden, II. Klasse / Rad svätého Sávu,
II. triedy

Frigyes Korányi (1828-1913)

- Lungenarzt / pulmonológ
- Kampf gegen Tuberkulose / boj proti tuberkulóze
- 1881: Orden der Eisernen Krone, III. Klasse /
Rad železnej koruny, III. triedy
- 1897: St. Stephans-Orden, Ritterkreuz /
Rad svätého Štefana, rytiersky kríž
- 1908: Baron / barón

Leó Liebermann (1852-1926)

- Experte der Biochemie / *expert v biochémií*
- Embryo- und immunhistochemische Untersuchungen / *výskum embrya a imunohistochemický výskum*
- 1905: Orden der Eisernen Krone, III. Klasse / *Rad železnej koruny, III. triedy*
- 1911: Balassa-Medaille für seine Untersuchungen / *Balassova medaila za jeho výskum*
- 1917: Leopold-Orden, Ritterkreuz / *Leopoldov rad, rytiersky kríž*
- Offiziersehrenzeichen für Verdienste um das Rote Kreuz / *Dôstojnícke čestné vyznamenanie za zásluhy o Červený kríž*
- 1918: Franz-Josephs-Orden, Komturkreuz mit Stern / *Rad Františka Jozefa, veliteľský kríž s hviezdou*

Schlusswort / záver

Für die hervorragende Ergebnisse ihrer beruflichen Arbeit und Verdienste um die Entwicklung des Gesundheitswesens, wurden Orden und Auszeichnungen an einzelne Persönlichkeiten auf dem Gebiet der Medizin vergeben und das nicht nur in Ungarn. /

Za vynikajúce výsledky svojej odbornej práce a zásluhy v rozvoji zdravotníctva boli udeľované rady a vyznamenania jednotlivým osobnostiam v oblasti lekárstva a to nielen v Maďarsku.

berzsenyi.anett@gmail.com